

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research Design) แบบสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (The two Groups Pretest Posttest Design) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเองที่มีต่อการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็ง ปากมดลูกในสตรี ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 8 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นสตรีอายุ 35-60 ปี สมรสแล้ว ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ที่กำหนด จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 50 คน ซึ่งกลุ่ม ทดลองได้รับการเรียนรู้ตามโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเอง ส่วนกลุ่ม ควบคุมได้รับการเรียนรู้จากการให้บริการของสถานบริการสุขภาพตามปกติ ผลการวิจัยนำเสนอ ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 5 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็ง ปากมดลูกเป็นรายด้านและโดยรวมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็ง ปากมดลูกก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูก หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบสัดส่วนสตรีที่ได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก ภายหลัง การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยายและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอในตารางดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}_1$	แทนค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทนค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง
SD	แทนค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
Max	แทนค่าสูงสุด
Min	แทนค่าต่ำสุด
N	แทนค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
n	แทนค่าจำนวนกลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุม
t	แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
$\bar{d}$	แทนค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างก่อน และหลังการทดลอง ($\bar{X}_2 - \bar{X}_1$)
χ^2	แทนค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่าง (ค่าไคสแคว์)
p-value	แทนค่าความเชื่อมั่นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05
df	แทนค่าระดับชั้นของความอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีอายุ 35-60 ปี จำนวน 100 ราย แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 50 ราย และกลุ่มควบคุม 50 ราย การศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 มีสถานภาพสมรสคู่ นับถือศาสนาพุทธ อาชีพหลักรับจ้างทั่วไปร้อยละ 55.00 โดยพบว่ากลุ่มทดลองมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 54.55 สำหรับกลุ่มควบคุมร้อยละ 57.78 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 63.00 ไม่เคยได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก มีเหตุผลที่ไม่ไปรับการตรวจคือ อยากร้อยละ 20.66 รองลงมาไม่มีอาการผิดปกติและกลัวเจ็บร้อยละ 18.59 และ 16.94 ตามลำดับ เมื่อต้องเข้ารับการตรวจมะเร็งปากมดลูก ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.00 ต้องการคำปรึกษา ซึ่งบุคคลที่ต้องการปรึกษามากที่สุดคือสามีร้อยละ 48.43 สำหรับข้อมูลด้านการสูบบุหรี่พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 7.00 มีพฤติกรรมสูบบุหรี่ โดยกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมสูบบุหรี่ร้อยละ 10.00 ส่วนกลุ่มควบคุม มีพฤติกรรมสูบบุหรี่ร้อยละ 4.00 และพบว่า ร้อยละ 81.00 มีบุคคลในครอบครัวสูบบุหรี่ โดยพบว่าเป็นสามีมากที่สุดร้อยละ 64.21

1.2 ข้อมูลทั่วไปที่มีผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก

สำหรับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่อาจมีผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ประวัติการตั้งครรภ์และการคลอดบุตร การคุมกำเนิด อาการผิดปกติเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ ประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก รายละเอียดในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด
ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=50)		กลุ่มควบคุม (n=50)		χ^2	p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อายุ					0.47	.98
Max , Min	60, 35		60, 35			
$\bar{X}$ (SD)	44.50(6.18)		45.00(6.38)			
35-39 ปี	11	22.00	11	22.00		
40-44 ปี	13	26.00	13	26.00		
45-49 ปี	16	32.00	14	28.00		
50-54 ปี	5	10.00	7	14.00		
55-60 ปี	5	10.00	5	10.00		
ระดับการศึกษา					0.22	.64
ประถมศึกษา	37	74.00	39	78.00		
มัธยมศึกษา	13	26.00	11	22.00		
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน					0.12	.94
Max , Min	15,000 , 4,000		15,000 , 4,000			
$\bar{X}$ (SD)	7,290(2,610)		6,580(2,365)			
น้อยกว่า5,000 บาท	17	34.00	16	32.00		
5,000-10,000 บาท	28	56.00	28	56.00		
10,000 บาท ขึ้นไป	5	10.00	6	12.00		
อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก					3.87	.14
Max , Min	27, 15		26 ,15			
$\bar{X}$ (SD)	19.74(3.30)		18.88(2.63)			
ต่ำกว่า 18 ปี	23	46.00	28	56.00		
18-22 ปี	16	32.00	18	36.00		
23-27 ปี	11	22.00	4	8.00		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=50)		กลุ่มควบคุม (n=50)		χ^2	p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ประวัติการตั้งครรภ์					0.41	.98
Max , Min	4, 0		4, 0			
$\bar{X}$ (SD)	2.32(1.22)		2.30(1.21)			
เคยตั้งครรภ์	45	90.00	45	90.00		
≤ 2 ครั้ง	23	51.11	22	48.89		
> 2 ครั้ง	22	48.89	23	51.11		
ไม่เคยตั้งครรภ์	5	10.00	5	10.00		
ประวัติการแท้ง						
ไม่เคยแท้ง	35	70.00	41	82.00		
เคยแท้ง	15	30.00	9	18.00		
แท้งหนึ่ง	12	80.00	8	88.89		
แท้งเองธรรมชาติ	3	20.00	1	11.11		
จำนวนการคลอดบุตร					2.67	.61
Max , Min	4, 1		4, 1			
$\bar{X}$ (SD)	1.98(0.99)		2.10(1.16)			
≤ 2 คน	32	71.11	28	62.22		
> 2 คน	13	28.89	17	37.78		
การคุมกำเนิดในปัจจุบัน					4.02	.40
คุมกำเนิด	38	76.00	38	76.00		
ยาเม็ดคุมกำเนิด	18	47.36	18	47.37		
ยาฉีดคุมกำเนิด	13	34.21	8	21.06		
หมันหญิง	7	18.43	12	31.57		
ไม่คุมกำเนิด	12	24.00	12	24.00		

จากตารางที่ 1 กลุ่มทดลองมีอายุระหว่าง 35-60 ปี ($\bar{X}$ = 44.50 ,SD – 6.18) โดยมีอายุระหว่าง 45-49 ปี ร้อยละ 32.00 รองลงมาอายุ 40-44 ปี ร้อยละ 26.00 ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลักรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 54.55 มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 4,000 ถึง 15,000 บาท ($\bar{X}$ = 7,290, SD = 2,610) ส่วนมากร้อยละ 56.00 มีรายได้

เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกระหว่าง 15-27 ปี ($\bar{X} = 19.74$, $SD = 3.30$) โดยมีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรก เมื่ออายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 46.00 รองลงมาอายุ 18-22 ปี ร้อยละ 32.00 ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.00 เคยตั้งครรภ์ โดยตั้งครรภ์ระหว่าง 1-4 ครั้ง ($\bar{X} = 2.32$, $SD = 1.22$) มีประวัติการตั้งครรภ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้งมากที่สุดร้อยละ 51.11 กลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.00 ไม่เคยมีประวัติการแท้ง มีจำนวนการคลอดบุตรระหว่าง 1-4 คน ($\bar{X} = 1.98$, $SD = 0.99$) ส่วนมากมีการคลอดบุตรจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คนร้อยละ 71.11 มีการคุมกำเนิด ในปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 76.00 โดยใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ร้อยละ 47.36 รองลงมายาฉีด คุมกำเนิด ร้อยละ 34.21

กลุ่มควบคุมมีอายุระหว่าง 35-60 ปี ($\bar{X} = 45.00$, $SD = 6.38$) โดยมีอายุระหว่าง 45-49 ปี ร้อยละ 28.00 รองลงมาอายุ 40-44 ปีร้อยละ 26.00 ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.00 จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา อาชีพหลักรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 57.78 มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 4,000 ถึง 15,000 บาท ($\bar{X} = 6,580$, $SD = 2,365$) ส่วนมากร้อยละ 56.00 มีรายได้เฉลี่ย 5,000-10,000 บาท อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกระหว่าง 15-26 ปี ($\bar{X} = 18.88$, $SD = 2.63$) โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุต่ำกว่า 18 ปีร้อยละ 56.00 ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.00 เคยมีการตั้งครรภ์ โดยตั้งครรภ์ระหว่าง 1-4 ครั้ง ($\bar{X} = 2.30$, $SD = 1.21$) มีประวัติการตั้งครรภ์มากกว่า 2 ครั้งมากที่สุดร้อยละ 51.11 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ร้อยละ 82.00 ไม่เคยมีประวัติการแท้ง มีจำนวนครั้งของการคลอดบุตร ระหว่าง 1-4 คน ($\bar{X} = 2.10$, $SD = 1.16$) มีการคลอดบุตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คนมากที่สุดร้อยละ 62.22 ส่วนมากร้อยละ 76.00 มีการคุมกำเนิดในปัจจุบัน โดยใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดร้อยละ 47.37 รองลงมาหมันหญิงร้อยละ 31.57

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไป ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square Test) พบว่าทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคมะเร็ง

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=50)		กลุ่มควบคุม (n=50)		χ^2	p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ประวัติการมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์					0.33	.56
มี	42	84.00	44	88.00		
ไม่มี	8	16.00	6	12.00		
อาการผิดปกติที่พบ*						
คันบริเวณอวัยวะเพศ	40	45.46	41	44.57		
ตกขาวมีกลิ่น	34	38.64	41	44.57		
เลือดออกทางช่องคลอด	7	7.95	5	5.43		
กามโรค/หนองใน/หูดหงอนไก่	7	7.95	5	5.43		
* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ						
ประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก					0.04	.84
ไม่เคยตรวจ	32	64.00	31	62.00		
เคยตรวจ	18	36.00	19	38.00		
1 ครั้ง	16	88.89	16	84.21		
2 ครั้ง	2	11.11	3	15.79		
ระยะเวลาการตรวจครั้งสุดท้าย						
Max , Min	13,7		15,6			
$\bar{X}$ (SD)	9.00(2.00)		8.60(2.70)			
6-8 ปี	11	61.11	14	73.69		
9-11 ปี	3	16.67	2	10.52		
มากกว่า 11 ปี	4	22.22	3	15.79		
การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก					1.08	.30
เคย	43	86.00	39	78.00		
ไม่เคย	7	14.00	11	22.00		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=50)		กลุ่มควบคุม (n=50)		χ^2	p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เคยได้รับ*						
บุคลากรทางสาธารณสุข	33	40.74	30	40.54		
อาสาสมัครสาธารณสุข	25	30.86	22	29.73		
เอกสารแผ่นพับ	16	19.76	15	20.27		
โทรทัศน์/วิทยุ	4	4.94	5	6.76		
เพื่อน ญาติ พี่น้อง	2	2.47	2	2.70		
หอกระจายข่าว	1	1.23	0	0		
* ตอบได้มากกว่า 1 แหล่ง						

จากตารางที่ 2 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่ร้อยละ 84.00 เคยมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ โดยมีการค้นบริเวณอวัยวะเพศร้อยละ 45.46 รองลงมา ตกขาวมีกลิ่น ร้อยละ 38.64 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูกร้อยละ 64.00 สำหรับผู้ที่เคยได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูกร้อยละ 88.89 ได้รับการตรวจเพียง 1 ครั้ง โดยการตรวจครั้งสุดท้ายมีระยะเวลา ระหว่าง 7-13 ปี ($\bar{X}$ = 9.00, SD = 2.00) ร้อยละ 61.11 มีระยะเวลาการตรวจระหว่าง 6-8 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 86.00 เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกซึ่งมีแหล่งข้อมูลข่าวสารจากบุคลากรทางสาธารณสุขร้อยละ 40.74 รองลงมาอาสาสมัครสาธารณสุขร้อยละ 30.86 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ร้อยละ 88.00 เคยมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ โดยมีการค้นบริเวณอวัยวะเพศร้อยละ 44.57 และ ตกขาวมีกลิ่นร้อยละ 44.57 ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.00 ไม่เคยได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก สำหรับผู้ที่เคยได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูกร้อยละ 84.21 ได้รับการตรวจเพียง 1 ครั้งโดยการตรวจครั้งสุดท้ายระยะเวลาการตรวจระหว่าง 6-15 ปี ($\bar{X}$ = 8.60, SD = 2.70) มีระยะเวลา 6-8 ปี มากที่สุดร้อยละ 73.69 ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.00 เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก มีแหล่งข้อมูลข่าวสารจากบุคลากรทางสาธารณสุขร้อยละ 40.54 รองลงมา อาสาสมัครสาธารณสุขร้อยละ 29.73

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคมะเร็งปากมดลูกและการป้องกันโรค ด้วยสถิติไคสแคว์ (Chi-square Test) พบว่าทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็ง
ปากมดลูกเป็นรายด้านและ โดยรวมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก
เป็นรายด้านและ โดยรวมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (n = 50)

การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ
ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยง ควันบุหรี่	2.48(0.94)	ต่ำ	4.50(0.34)	สูง
ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกต อาการผิดปกติของอวัยวะเพศ	3.18(0.50)	ปานกลาง	4.51(0.29)	สูง
ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์	3.19(0.69)	ปานกลาง	4.70(0.25)	สูง
ด้านการไปรับการตรวจมะเร็งปากมดลูก	1.99(0.84)	ต่ำ	4.29(0.25)	สูง
โดยรวม	2.67(0.56)	ต่ำ	4.48 (0.18)	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก โดยรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 2.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ด้านการไม่สูบบุหรี่และการ หลีกเลี่ยงควันบุหรี่อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.19, SD = 0.69; $\bar{X}$ = 3.18, SD = 0.50; $\bar{X}$ = 2.48, SD = 0.94 ตามลำดับ) และด้านการไปรับการตรวจมะเร็งปากมดลูกอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}$ = 1.99, SD 0.84) ภายหลังกการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.18 โดยมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกรายด้านทุกๆด้าน อยู่ในระดับสูงและพบว่า ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70, SD=0.25) รองลงมา คือ ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของ อวัยวะเพศ ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ และด้านการไปรับการตรวจมะเร็ง ปากมดลูก ($\bar{X}$ = 4.51, SD = 0.29; $\bar{X}$ =4.50, SD = 0.34; $\bar{X}$ = 4.29, SD = 0.25 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ภายหลังการได้รับโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเองของกลุ่มทดลอง เป็นรายด้านและรายข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ก ตารางที่ 10) พบว่าการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกรายด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ได้แก่ ด้านการไปรับการตรวจมะเร็งปากมดลูก ($d = 2.30$) รองลงมา ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ตามลำดับ ($d = 2.02, d = 1.51, d = 1.33$ ตามลำดับ) สำหรับการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ในแต่ละด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น 3 อันดับแรก โดยพิจารณาจากความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก คือ

1. ด้านการไปตรวจมะเร็งปากมดลูก ได้แก่ 1) รู้สึกสนใจเกี่ยวกับการไปตรวจมะเร็งปากมดลูก ($d = 2.84$) 2) การตรวจมะเร็งปากมดลูกไม่เป็นเรื่องที่น่าอาย ($d = 2.74$) 3) การไปตรวจมะเร็งปากมดลูกไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก ($d = 2.44$)
2. ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ได้แก่ 1) การหลีกเลี่ยงจากบริเวณที่มีควันบุหรี่เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ($d = 2.22$) 2) การอยู่ในที่มีควันบุหรี่บ่อย ๆ เพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปากมดลูก ($d = 2.06$) 3) ผู้หญิงที่สูบบุหรี่มีโอกาสเป็นมะเร็งปากมดลูกได้มากกว่าผู้หญิงที่ไม่สูบบุหรี่ ($d = 1.78$)
3. ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ 1) การล้างทำความสะอาดอวัยวะเพศหลังการร่วมเพศไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก ($d = 2.08$) 2) ผู้หญิงที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มีโอกาสเป็นโรคมะเร็งปากมดลูกได้น้อยกว่าผู้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ($d = 1.78$) 3) การติดเชื้อกามโรคหนองในหรือหูดหงอนไก่มีความเกี่ยวข้องกับโรคมะเร็งปากมดลูก ($d = 1.58$)
4. ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ได้แก่ 1) การใช้นิ้วมือล้วงเข้าไปล้างในช่องคลอด ทำให้รู้สึกสะอาดและปลอดภัยจากโรค ($d = 2.0$) 2) การใช้ยาสวนล้างช่องคลอดเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ($d = 1.76$) 3) การมีเลือดออกทางช่องคลอดภายหลังมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรคมะเร็งปากมดลูก ($d = 1.14$)

สำหรับการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เป็นรายด้านและรายข้อก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายละเอียดในภาคผนวก ก (ตารางที่ 10)

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก

สำหรับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน คือ พฤติกรรมการป้องกันโรกระดับปฐมภูมิและระดับทุติยภูมิ

พฤติกรรมการป้องกันโรคระดับปฐมภูมิ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิเป็นรายด้านและ โดยรวมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (n = 50)

พฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ
ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยง ควันบุหรี่	3.34(0.98)	ปานกลาง	4.47(1.21)	สูง
ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกต อาการผิดปกติของอวัยวะเพศ	3.00(0.75)	ปานกลาง	4.75(0.13)	สูง
ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์	3.19(0.51)	ปานกลาง	4.84(0.12)	สูง
โดยรวม	3.12(0.55)	ปานกลาง	4.77(0.14)	สูง

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกระดับปฐมภูมิ ก่อนการทดลองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.34, SD = 0.98) รองลงมา คือ ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ด้านการรักษาความสะอาดและการสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 3.19, SD = 0.51; $\bar{X}$ = 3.00, SD = 0.75 ตามลำดับ) ภายหลังจากทดลองคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกโดยรวมอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 4.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูกทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นมาที่สุด ($\bar{X}$ = 4.84, SD = 0.12) รองลงมาด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 4.75, SD = 0.13; $\bar{X}$ = 4.47, SD = 1.21 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ภายหลังการได้รับโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเองของกลุ่มทดลองเป็นรายชื่อ และรายด้าน (รายละเอียดในภาคผนวก ก ตารางที่ 11) พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก รายด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ได้แก่ ด้านการรักษาความสะอาดและสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ($d'' = 1.75$) รองลงมาได้แก่ ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ($d'' = 1.65$; $d'' = 1.13$ ตามลำดับ) สำหรับพฤติกรรม การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเป็นรายชื่อในแต่ละด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นโดยพิจารณาจากความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก คือ

1. ด้านรักษาความสะอาดและการสังเกตอาการผิดปกติของอวัยวะเพศ ได้แก่ 1) ใช้นิ้วมือล้างภายในช่องคลอดเพื่อทำความสะอาด ($d'' = 2.62$) 2) สังเกตลักษณะสี กลิ่นของสิ่งขับหลั่งที่ออกมาจากช่องคลอด ($d'' = 2.0$) 3) สังเกตความผิดปกติของผิวหนังบริเวณอวัยวะเพศ ($d'' = 1.88$)
2. ด้านการป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ 1) เมื่อมีอาการผิดปกติของอวัยวะสืบพันธุ์ สามีสวมใส่ถุงยางอนามัยเวลามีเพศสัมพันธ์ ($d'' = 3.38$) 2) สังเกตหรือถามความผิดปกติของอวัยวะเพศสามีก่อนมีเพศสัมพันธ์ ($d'' = 3.12$) 3) งดร่วมเพศเมื่อมีอาการผิดปกติของอวัยวะสืบพันธุ์ ($d'' = 2.90$)
3. ด้านการไม่สูบบุหรี่และการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่ ได้แก่ 1) เดินหนีเมื่อได้รับควันบุหรี่ ($d'' = 2.12$)

สำหรับการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก รายชื่อและรายด้านก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายละเอียดในภาคผนวก ก (ตารางที่ 11)

พฤติกรรมการป้องกันโรคระดับทุติยภูมิ

ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เคยตรวจหาเซลล์ผิดปกติของปากมดลูก ด้วยการตรวจแพ็ปเสมียร์ มีเกณฑ์การให้คะแนน เท่ากับ 0

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก
ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง (n = 50)

การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก	$\bar{X}$	SD	df	t	p-value one tailed
ก่อนการทดลอง	66.86	14.06	49	27.70	<.001
หลังการทดลอง	112.10	4.48			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <.05

จากตารางที่ 5 พบว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเอง
กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 66.86 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 14.06 และภายหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็ง
ปากมดลูกเพิ่มขึ้นเป็น 112.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.48 เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่าง
ทางสถิติ ด้วยสถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Paired t-test) พบว่าคะแนนเฉลี่ย
การรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ <.05 ($t_{49} = 27.70, p <.001$)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง (n = 50)

พฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก	$\bar{X}$	SD	df	t	p-value one tailed
ก่อนการทดลอง	62.36	11.03	49	23.70	<.001
หลังการทดลอง	95.34	2.79			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <.05

จากตารางที่ 6 พบว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับการกำกับตนเอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 62.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.03 และภายหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นเป็น 95.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.79 เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างทางสถิติ ด้วยสถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Paired t-test) พบว่าภายหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$ ($t_{49} = 23.70, p < .001$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก และพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (N = 100)

กลุ่มตัวอย่าง	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		d	df	t	p-value one tailed
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
กลุ่มทดลอง	50	66.86	14.06	112.10	4.48	45.24			
							56	26.54	<.001
กลุ่มควบคุม	50	66.54	11.73	66.92	10.75	0.38			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$

จากตารางที่ 7 พบว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 66.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.06 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 66.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.73 เมื่อทดสอบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยสถิติค่าที พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($t_{98} = 0.12, p = .45$) (รายละเอียดในภาคผนวก ก ตารางที่ 12) ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นเป็น 112.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.48 ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เท่ากับ 45.24 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก

ใกล้เคียงกับก่อนการทดลอง คือ 66.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.75 ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เท่ากับ 0.38 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยสถิติทดสอบ ค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t- test for Independent Sample) พบว่าผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$ ($t_{56} = -26.54$, $p < .001$)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน โรคมะเร็งปากมดลูก หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม(N = 100)

กลุ่มตัวอย่าง	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		d	df	t	p-value one tailed
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
กลุ่มทดลอง	50	62.36	11.03	95.34	2.79	32.98			
							52	23.16	<.001
กลุ่มควบคุม	50	62.86	6.95	63.18	6.83	0.32			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$

จากตารางที่ 8 พบว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 62.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.03 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 62.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.95 เมื่อทดสอบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยสถิติทดสอบค่าที พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($t_{98} = 0.27$, $p = .39$) (รายละเอียดในภาคผนวก ก ตารางที่ 13) และภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเพิ่มขึ้นเป็น 95.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.79 ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เท่ากับ 32.98 สำหรับกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก เท่ากับ 63.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.83 ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูกเท่ากับ 0.32 เมื่อทดสอบ ความแตกต่างผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งปากมดลูก ด้วยสถิติทดสอบ ค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t- test for Independent Sample) พบว่า ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน

โรคมะเร็งปากมดลูกของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$
($t_{52} = 23.16, p < .001$)

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบสัดส่วนสตรีที่ได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก ภายหลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูก

กลุ่มตัวอย่าง	มารับบริการตรวจ	ไม่มารับบริการตรวจ	ค่าสัดส่วน	χ^2	df	p-value
	จำนวน	จำนวน				
กลุ่มทดลอง	47	3	0.94	53.20	1	<.001
กลุ่มควบคุม	11	39	0.22			

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$

จากตารางที่ 9 เมื่อเปรียบเทียบการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูกภายหลังการทดลอง
ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของสองกลุ่ม
Chi-square Test พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีสัดส่วนผู้มารับบริการ
ตรวจมะเร็งปากมดลูกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$ ($\chi^2 = 53.20, p < .001$)
โดยกลุ่มทดลองมีสัดส่วนการมาตรวจ 0.94 จากทั้งหมด 50 คน ส่วนกลุ่มควบคุมมีสัดส่วนของผู้มา
ตรวจเพียง 0.22 จากทั้งหมด 50 คนเช่นเดียวกัน